

Az első magyarországi integrált minőség- és információvédelem irányítási rendszer kiépítése és tanúsíttatása

Dr. Vadász István szakmai igazgató

Lábodi Csaba vezető tanácsadó

QSTAR Minőségfejlesztési Tanácsadó Kft. Veszprém

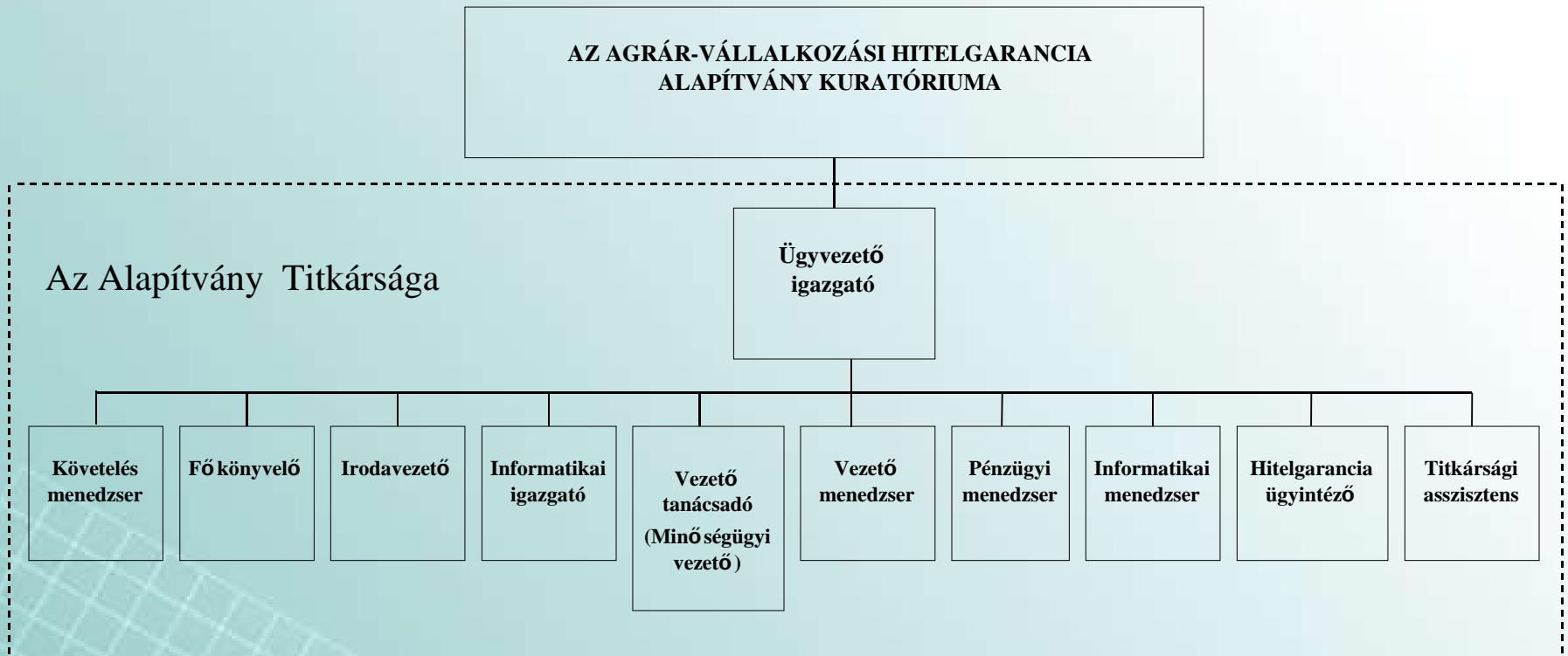
Dr. Ulrich Anikó ügyvezető igazgató

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány Titkársága, Budapest

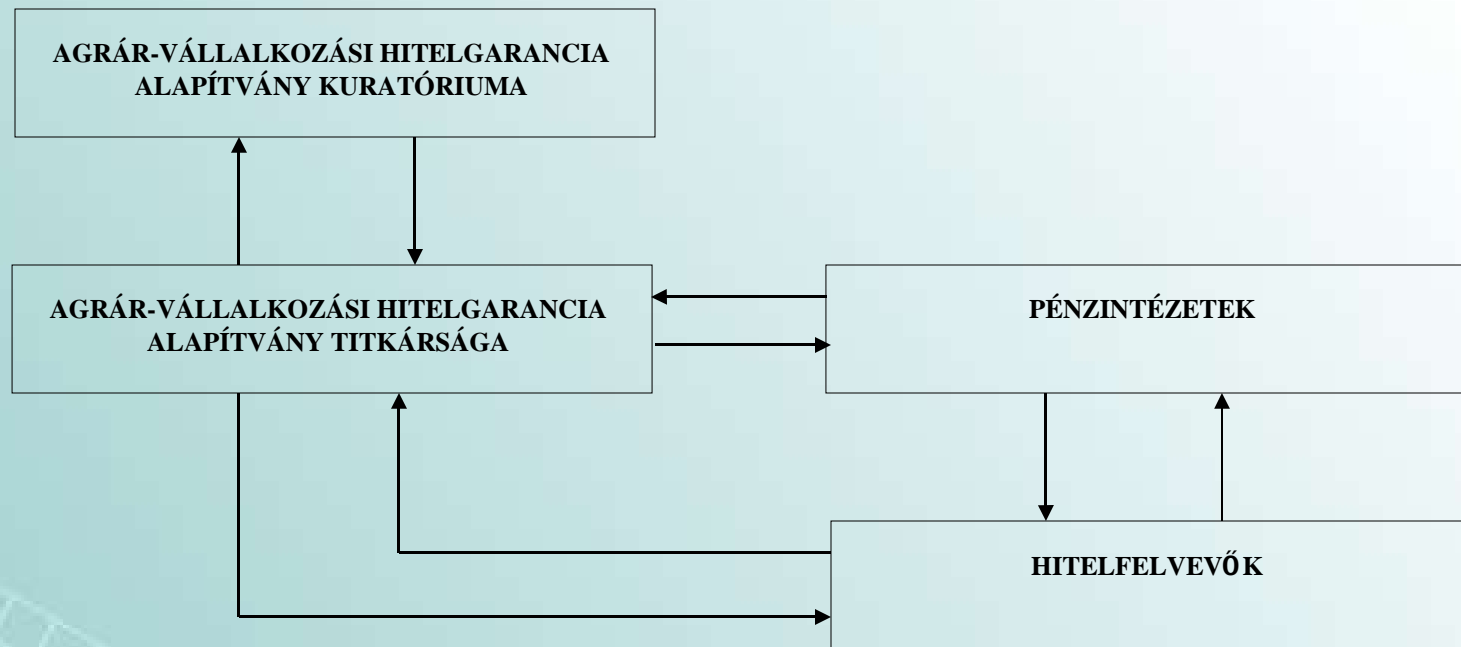
Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány bemutatása

- Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 1991-ben kezdte meg tevékenységét.
- Az Alapítvány működésének célja az agrárgazdaság és a vidékfejlesztés területén a kis- és közép vállalkozók, illetve társas vállalkozások hitelképességének növelése által az agrárágazat hatékonyságának fokozása, a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések lehetőségének biztosítása, illetve bővítése.
- Az Alapítvány tevékenységét a hitelfedezeti kötelezettségvállalások terén alapítványi garancia és alapítványi kezességvállalás formájában fejtik ki az Üzletszabályzatában meghatározott módon és az abban rögzített feltételek mellett.
- Az Alapítvány 2002. évben 2033 garanciakérelemhez vállalt kézfizető kezességet 30,3 milliárd forint hitelösszeghez.
- Pénzügyi kapcsolatok: 8 bank, 4 független takarékszövetkezet, 64 integrált takarékszövetkezet.
- Az integrált rendszer kiépítésének kezdete: 2002. február 25.
- Az integrált rendszer tanúsítása az SGS Hungária Kft. által: 2002. november 13.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány szervezeti felépítése

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány egyszerűsített szakmai-üzleti-információs kapcsolatai

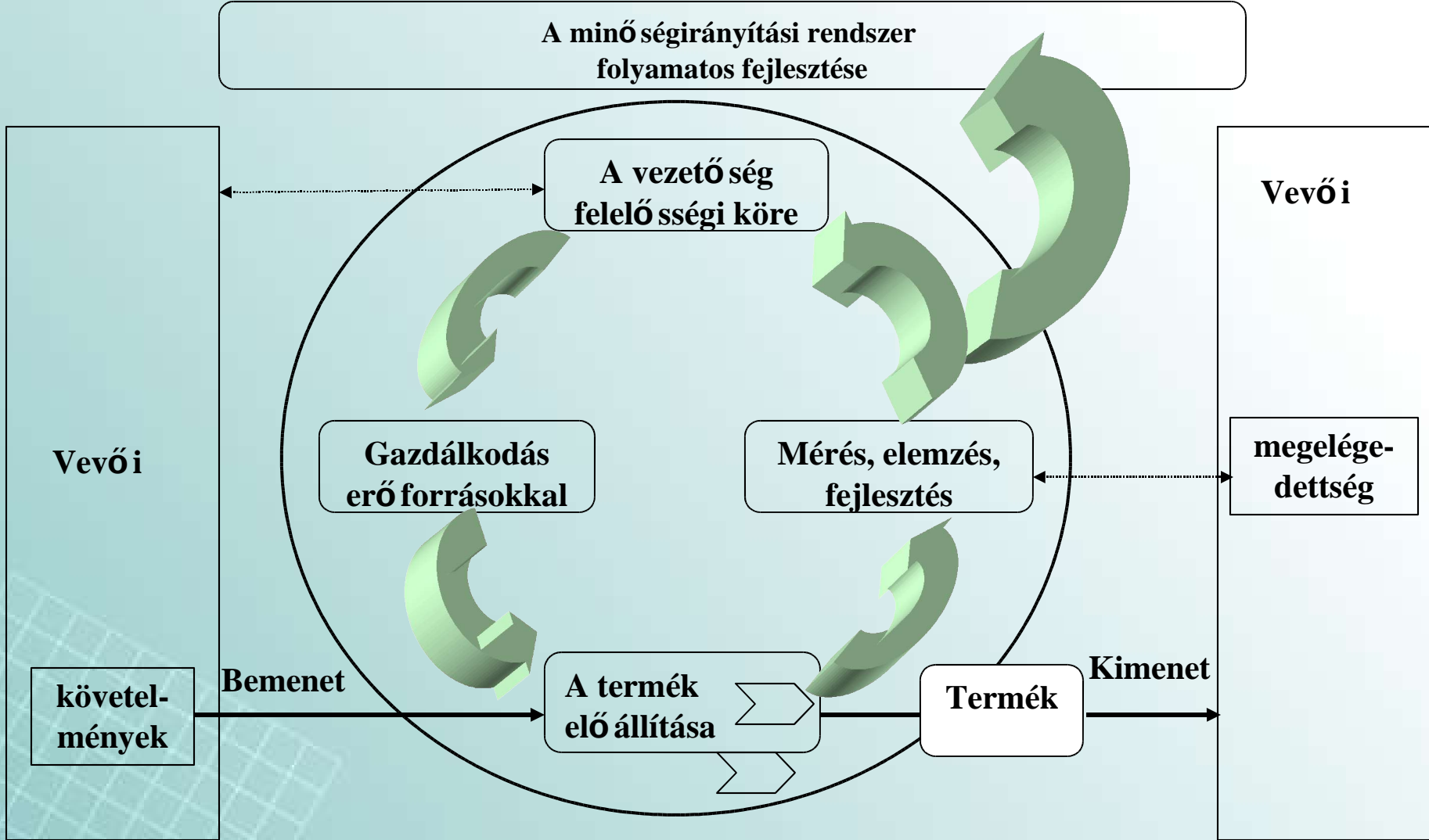

Az integrált minőség- és információvédelem irányítási rendszer kiépítés és működtetés célja az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványnál

Az üzleti igényeknek és elvárásoknak megfelelő minőségű szolgáltatás nyújtása és fejlesztése, valamint az információbiztonság megteremtése:

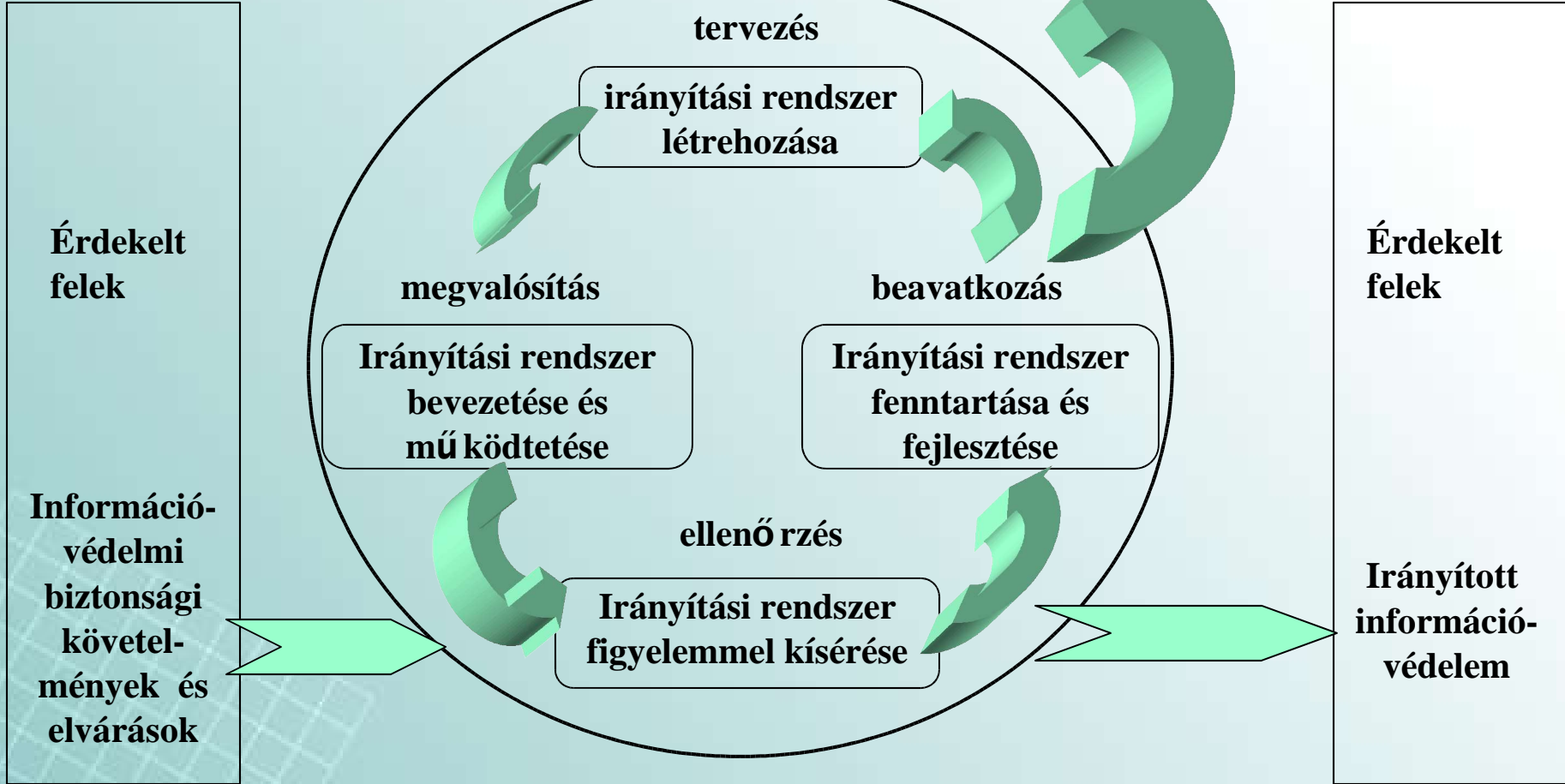
az információk **titkosságának** (bizalmosságának) **sérthetlenségének** (hitelességének), megőrzése, **rendelkezésre állásának** biztosítására, az üzletmenet folytonosság biztosítása.

A folyamatszemplétű megközelítés modellje I.

A folyamatszempléletű megközelítés modellje II.

Az információvédelmi irányítási rendszer (ISMS) folyamatos fejlesztése: Plan-Do-Check-Act modell

A BS 7799-2:1999 szabvány pontjainak kapcsolódása az ISO 9001:2000 szabvány pontjaihoz I.

ISO 9001:2000	BS 7799-2:1999
2. Alkalmazási terület	1.
3. Rendelkező hivatkozás	3.
4. Szakkifejezések és meghatározások	2.
5. Minőségirányítási rendszer	2.1., 3.
4.1 Általános követelmények	3.1., 3.2., 3.3.
4.2 A dokumentálás követelményei	4.6.1.1
4.2.1 Általános rész	3.4.
4.2.2 Minőségügyi Kézikönyv	
4.2.3 A dokumentumok kezelése	3.5., 4.2.3, 4.6.1.1, 4.6.4.1, 4.6.6.4, 4.6.7.3, 4.6.7.4, 4.7.4.9
4.2.4 A feljegyzések kezelése	3.6., 4.2.1.6, 4.6.4.2, 4.7.7.1, 4.10.1.3, 4.10.1.7
12. A vezető ség felelő sségi köre	4.2.1.1, 4.2.1.2, 4.2.1.3, 4.4.1.
5.1 A vezető ség elkötelezettsége	
5.2 Vevő központúság	4.10.1.1
5.3 Minőségpolitika	4.1., 4.2.1.1
5.4 Tervezés	
5.4.1 Minőségcélok	4.2.1.1
5.4.2 Minőségirányítási rendszer tervezése	
5.5 Felelő sségi kör, hatáskör és kommunikáció	4.2.1.6
5.5.1 Felelő sségi körök és hatáskörök	4.2.1.3, 4.4.3.5, 4.6.1.3, 4.6.1.4, 4.7.1.1, 4.7.3., 4.7.6.1, 4.8.4.3, 4.8.5.3, 4.10.1.5
5.5.2 A vezető ség képviselő je	4.2.1.6
5.5.3 Belső kommunikáció	4.2.1.5, 4.4.3.1, 4.4.3.2, 4.4.3.3, 4.6.4.3
5.6 Vezető ségi átvizsgálás	4.1., 4.2.1.2, 4.2.1.7, 4.3.2., 4.9.1.5, 4.10.2.1
5.6.1 Általános útmutatás	
5.6.2 Az átvizsgálás bemenő adatai	
5.6.3 Az átvizsgálás kimenő adatai	

A BS 7799-2:1999 szabvány pontjainak kapcsolódása az ISO 9001:2000 szabvány pontjaihoz II.

ISO 9001:2000

BS 7799-2:1999

6. Gazdálkodás az erőforrásokkal

6.1 Gondoskodás az erőforrásokról

4.2.1.5

6.2. Emberi erőforrások

6.2.1 Általános útmutatás

4.4.1

6.2.2 Képzés, tudatosság és felkészültség

4.4.2., 4.4.3.5, 4.6.3., 4.7.3.

6.3 Infrastruktúra

4.7.5.4,

4.2.1., 4.3.1.1, 4.5.1., 4.6.6.3, 4.6.7.5, 4.6.7.7, 4.7.2., 4.7.5.4,
4.7.5.6, 4.7.6.2, 4.7.6.4, 4.9.6.2, 4.8.4., 4.9.

6.4 Munkakörnyezet

4.5.1.1, 4.5.1.3, 4.5.1.5, 4.5.2.

7. A tevékenység munkafolyamatai

7.1 A tevékenységek tervezése

7.2 Az ügyfelekkel kapcsolatos folyamatok

4.2.2.

7.2.1 Az ügyfelek követelményeinek megállapítása

4.10.1.1

7.2.2 A tevékenység eredményére vonatkozó követelmények átvizsgálása

7.2.3 Kapcsolattartás az ügyfelekkel

4.6.7.1, 4.6.7.6, 4.7.6.1

7.3 Tervezés és fejlesztés

4.6.1.5

7.3.1 A tervezés és fejlesztés megtervezése

4.6.2.1, 4.6.2.2, 4.8.1., 4.9.1.1

7.3.2 A tervezés és fejlesztés bemenő adatai

4.6.2.1, 4.8.1.1, 4.8.5.2, 4.8.5.4

7.3.3 A tervezés és fejlesztés kimenő adatai

7.3.4 A tervezés és fejlesztés átvizsgálása

4.8.5.5

7.3.5 A tervezés és fejlesztés igazolása

4.6.2.2, 4.8.5.1

7.3.6 A tervezés és fejlesztés érvényesítése

7.3.7 A tervezésben és fejlesztésben eszközölt változtatások kezelése

7.4 Beszerzés

4.2.1.5, 4.2.1.6, 4.2.3., 4.6.1.6, 4.6.7.1

7.4.1 A beszerzés folyamata

4.10.1.2

7.4.2 Beszerzési információ

4.6.2.2, 4.8.2.1

7.4.3 A beszerzett termék igazolása

4.6.2.2, 4.10.1.2

A BS 7799-2:1999 szabvány pontjainak kapcsolódása az ISO 9001:2000 szabvány pontjaihoz III.

ISO 9001:2000

BS 7799-2:1999

7.5	A tevékenység folyamata, műveletei	
7.5.1	A tevékenység szabályozása	
7.5.2	A tevékenység folyamatainak érvényesítése	
7.5.3	Azonosítás és nyomonkövethetőség	4.3.1.1, 4.3.2.2, 4.8.2.3, 4.6.7.1
7.5.4	Az ügyfél tulajdonának kezelése	4.6.7.1
7.5.5	Állagmegőrzés	4.6.4.1, 4.6.6.4, 4.6.7.2, 4.10.1.3
7.6	Mérő- és megfigyelő eszközök kezelése	
9.	Mérés, elemzés és fejlesztés	
8.1	Általános útmutatás	
8.2	Mérés és figyelemmel kísérés	
8.2.1	Az ügyfél megelégedettsége	
8.2.2	Belső audit	4.2.1.2, 4.2.1.7, 4.10.2.1, 4.10.2.2, 4.10.3.
8.2.3	A folyamatok figyelemmel kísérése	4.6.5.1, 4.6.6.1, 4.7.2.4, 4.7.4.2, 4.7.4.3, 4.7.4.4, 4.7.4.5, 4.7.4.6, 4.7.4.8, 4.7.5.1, 4.7.7.2, 4.7.8., 4.8.2.1, 4.8.2.2, 4.8.2.4, 4.8.4.3, 4.10.1.4, 4.10.1.5, 4.10.1.6, 4.10.2.2
8.2.4	A végzett tevékenység eredményének ellenőrzése és figyelemmel kísérése	
8.3	Az eltérések kezelése	
8.4	Az adatok elemzése	4.4.3., 4.4.3.2, 4.4.3.3
8.5	Tökéletesítés, fejlesztés	
8.5.1	A folyamatos fejlesztés	4.2.1.4, 4.6.1.2, 4.6.2.1
8.5.2	Helyesbítő tevékenység	4.4.3.1, 4.4.3.2, 4.4.3.4, 4.6.1.3, 4.6.4.3, 4.9.1.1, 4.9.1.3
8.5.3	Megelőző tevékenység	4.3.2., 4.4.3.2, 4.4.3.3, 4.4.3.4, 4.5., 4.6.1.4, 4.6.1.5, 4.6.1.6, 4.6.3., 4.6.6.1, 4.6.6.2, 4.6.6.3, 4.6.6.4, 4.6.7.7, 4.7.4.1, 4.7.4.7, 4.7.5.2, 4.7.5.3, 4.7.5.5, 4.7.5.7, 4.7.5.8, 4.7.6., 4.7.7.3, 4.8.3., 4.9.1.2.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány integrált rendszere kiépítésének folyamata I.

- Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány Kuratóriumának döntése az integrált rendszer kiépítéséről (könyvvizsgálói javaslat, PSZÁF 10/2001. ajánlás).
- Az integrált rendszerkiépítés ütemtervének meghatározása, a belső megbízások kiadása (minőségügyi és információvédelmi felelősök).
- Az ISO 9001:2000 és a BS 7799-2:1999 szabványok követelményei szerinti helyzetfelmérés és szervezetátvilágítás lefolytatása, a meglévő dokumentált szabályozások és a gyakorlat felmérése. ▶▶
- A helyzetfelmérés eredményeiből fakadó feladatok megfogalmazása és a rendszerkiépítés munkaprogramjának részletes, funkciókra és személyekre (szervezetten belüli és külső tanácsadók) történő meghatározása, az ütemterv pontosítása.
- Az integrált irányítási rendszer dokumentumainak elkészítése, illetve a korábban már elkészült és használatos, az irányítási rendszer által is hivatkozott dokumentumok (szabályzatok, utasítások, ügyiratminták, stb.) aktualizálása.
- Oktatások és tájékoztatók megtartása a vonatkozó szabványokról, a minőségügy és az információvédelem általános és a szervezetre vonatkozó specifikus elemeiről.
- A rendszerdokumentáció munkapéldányainak szakmai átvizsgálása és a szükséges változtatások, kiegészítések megtétele.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány integrált rendszere kiépítésének folyamata II.

- Az integrált irányítási rendszer dokumentumainak hatályba léptetése, a rendszer próbaműködésének megkezdése, a rendszerbevezetéssel kapcsolatos oktatás megtartása.
- A próbaműködés folyamatos figyelése, a szükséges korrekciók végrehajtása.
- A próbaműködés 3. hónapjában a belső auditok, a vezetői átvizsgálás lefolytatása, a szükséges korrekciók végrehajtása.
- Felkészítői előaudit lefolytatása, a szükséges korrekciók végrehajtása.
- A tanúsítói előaudit és dokumentáció átvizsgálás figyelembevételével a szükséges korrekciók végrehajtása.
- A helyszíni tanúsítói audit lefolytatása, a rendszerkiépítés sikeres lezárása.
- **Az integrált irányítási rendszer gondozásának és fejlesztésének megkezdése, különös tekintettel a BS 7799-2:2002 és MSZ ISO/IEC 17799:2002 szabványokra.**

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány fontosabb szakmai folyamatai

- Titkársági iratforgalommal kapcsolatos teendők folyamata
- Garanciabírálati tevékenység folyamata
- Jelentések ellenőrzésének, átvezetésének folyamata
- Események kezelésének folyamata
- Módosítási kérelmek kezelésének folyamata
- Garancia beváltás folyamata
- Költségvetési viszontgarancia igénylés folyamata
- Visszatérülés folyamata beváltott garanciák esetében
- Értékpapír üzletkötés folyamata
- Éves kvóta meghatározás előkészítés és javaslat adás folyamata
- Számlákkal összefüggő feladatok folyamata
- Elszámolásokkal összefüggő feladatok folyamata

Az információvédelmi átvilágítás és felmérés területei:

- környezeti infrastruktúra,
- adathordozók,
- hardver,
- szoftver,
- dokumentumok,
- adatok,
- kommunikáció,
- emberi tényező .

Információvédelmi átvilágítás és helyzetfelmérés eredményei

- Az információvagyon számbavétele, a védelmi igény feltárása, rögzítése, a lehetséges kizárások meghatározása.
- A kockázatok felmérése, elemzése, a kockázatkezelés alkalmazandó módszereinek meghatározása:
  - a fenyegető tényezők feltárása, osztályozása,
  - a fenyegetettség hatásainak vizsgálata és minősítése,
  - a védelmi intézkedések meghozatala , a kockázatok kivédésének, illetve az esetlegesen bekövetkező események hatásai minimalizálásának lehetséges módzatai.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány integrált rendszere kiépítésének folyamata I.

- Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány Kuratóriumának döntése az integrált rendszer kiépítéséről (könyvvizsgálói javaslat, PSZÁF 10/2001. ajánlás).
- Az integrált rendszerkiépítés ütemtervének meghatározása, a belső megbízások kiadása (minőségügyi és információvédelmi felelősök).
- Az ISO 9001:2000 és a BS 7799-2:1999 szabványok követelményei szerinti helyzetfelmérés és szervezetátvilágítás lefolytatása, a meglévő dokumentált szabályozások és a gyakorlat felmérése.
- A helyzetfelmérés eredményeiből fakadó feladatok megfogalmazása és a rendszerkiépítés munkaprogramjának részletes, funkciókra és személyekre (szervezeton belüli és külső tanácsadók) történő meghatározása, az ütemterv pontosítása.
- Az integrált irányítási rendszer dokumentumainak elkészítése, illetve a korábban már elkészült és használatos, az irányítási rendszer által is hivatkozott dokumentumok (szabályzatok, utasítások, ügyiratminták, stb.) aktualizálása. ▶ ▶
- Oktatások és tájékoztatók megtartása a vonatkozó szabványokról, a minőségügy és az információvédelem általános és a szervezetre vonatkozó specifikus elemeiről.
- A rendszerdokumentáció munkapéldányainak szakmai átvizsgálása és a szükséges változtatások, kiegészítések megtétele.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány integrált rendszerdokumentációjának elemei

- Politika
- Minőségirányítási és Információvédelmi Kézikönyv
- Minőségirányítási és Információvédelmi Eljárások:
- MIE 4.2.-01.: Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány Titkársága dokumentum kezelésének folyamata
- MIE 6.2.-01.: Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány Titkárságának humánpolitikai tevékenysége
- MIE 6.3.-01.: Az információ kezelő eszközök védelmi osztályozása, fizikai és környezeti védelem
- MIE7.1.-01 : Tevékenységek tervezése, fejlesztése, az információkezelés rendszerének fejlesztése
- MIE7.4.-01 : Beszállítói szerződéskötések rendje és a beszállítók minősítése
- MIE7.5.-01 : A Titkárság munkafolyamatainak szabályozása
- MIE 8.2.-01.: Az integrált irányítási rendszer felülvizsgálata
- MIE8.2.-02.: A Titkárság munkafolyamatainak ellenőrzése és vizsgálata
- MIE8.3.-01.: A nem megfelelő ségek, biztonsági zavarok, működési hibák kezelése
- MIE8.5.-01.: A helyesbítő tevékenység szabályozása
- MIE8.5.-02.: A megelőző tevékenység szabályozása
- Számítástechnikai Szabályzat
- Üzletszabályzat
- Ügyiratkezelési szabályzat
- Egyéb belső és külső szabályozó dokumentumok

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány Számítástechnikai Szabályzata

1. Az Alapítvány informatikai eszközei

- 1.1 A számítástechnikai hálózat felépítése
- 1.2 A számítástechnikai eszközök felsorolása
- 1.3 A számítástechnikával kapcsolatos feladatkörök

5. Az Alapítvány számítástechnikai eszközrendszerének használati szabályai

- 2.1 Általános szabályok
- 2.2 A számítástechnikai eszközök és szoftverek beszerzése
- 2.3 A számítástechnikai eszközök és szoftverek nyilvántartása
- 2.4 A számítástechnikai eszközök és szoftverek használatból történő kivonása

10. Az Alapítvány informatikai rendszerének üzemeltetése

- 3.1 A számítógépek és szerverek, valamint perifériák üzemeltetése
- 3.2 A szerver és munkaállomás operációs rendszerek üzemeltetésével kapcsolatos feladatok
- 3.3 Szoftver üzemeltetés

14. Információbiztonsági előírások

- 4.1 Tűzfal számítógépek konfigurálása
- 4.2 Elektronikus levelezés

17. Egyéb általános üzemeltetés-biztonsági szabályok

- 5.1 Szünetmentes áramforrások
- 5.2 Kompatibilitás
- 5.3 Fizikai biztonság
- 5.4 Nyilvántartások kezelése

22. Mellékletek

- 6.1 Számítógépes programok és eljárások katalógusa
- 6.2 Számítógépes eszközök katalógusa
- 6.3 Hordozható számítógépes eszközök használatának szabályai

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány integrált rendszere kiépítésének folyamata I.

- Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány Kuratóriumának döntése az integrált rendszer kiépítéséről (könyvvizsgálói javaslat, PSZÁF 10/2001. ajánlás).
- Az integrált rendszerkiépítés ütemtervének meghatározása, a belső megbízások kiadása (minőségügyi és információvédelmi felelősök).
- Az ISO 9001:2000 és a BS 7799-2:1999 szabványok követelményei szerinti helyzetfelmérés és szervezetátvilágítás lefolytatása, a meglévő dokumentált szabályozások és a gyakorlat felmérése.
- A helyzetfelmérés eredményeiből fakadó feladatok megfogalmazása és a rendszerkiépítés munkaprogramjának részletes, funkciókra és személyekre (szervezetten belüli és külső tanácsadók) történő meghatározása, az ütemterv pontosítása.
- Az integrált irányítási rendszer dokumentumainak elkészítése, illetve a korábban már elkészült és használatos, az irányítási rendszer által is hivatkozott dokumentumok (szabályzatok, utasítások, ügyiratminták, stb.) aktualizálása.
- Oktatások és tájékoztatók megtartása a vonatkozó szabványokról, a minőségügy és az információvédelem általános és a szervezetre vonatkozó specifikus elemeiről.
- A rendszerdokumentáció munkapéldányainak szakmai átvizsgálása és a szükséges változtatások, kiegészítések megtétele.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány integrált rendszere kiépítésének folyamata II.

- Az integrált irányítási rendszer dokumentumainak hatályba léptetése, a rendszer próbaműködésének megkezdése, a rendszerbevezetéssel kapcsolatos oktatás megtartása.
- A próbaműködés folyamatos figyelése, a szükséges korrekciók végrehajtása.
- A próbaműködés 3. hónapjában a belső auditok, a vezetői átvizsgálás lefolytatása, a szükséges korrekciók végrehajtása.
- Felkészítői előaudit lefolytatása, a szükséges korrekciók végrehajtása.
- A tanúsítói előaudit és dokumentáció átvizsgálás figyelembevételével a szükséges korrekciók végrehajtása.
- A helyszíni tanúsítói audit lefolytatása, a rendszerkiépítés sikeres lezárása. ►►
- **Az integrált irányítási rendszer gondozásának és fejlesztésének megkezdése, különös tekintettel a BS 7799-2:2002 és MSZ ISO/IEC 17799:2002 szabványokra.**

A felkészítői munka és a tanúsító audit során kiemelt jelentőségű speciális, az információvédelmi irányítással kapcsolatos elemek

- Vezetői és munkatársi elkötelezettség
- Kockázatfelmérés, értékelés, elemzés és kezelés megléte és dokumentáltsága
- Biztonságpolitika és alkalmazhatósági nyilatkozat megléte
- Dokumentált Üzletmenet Folytonossági Terv megléte
- Biztonsági szabályozások megléte az egyes munkakörökhöz és a szerződésekhöz kapcsolódóan.
- Vírusvédelmi szabályozások megléte és gyakorlata
- Adatvédelmi szabályozások megléte és gyakorlata
- Vonatkozó jogszabályok megléte, ismerete, jártasság
- Jogtisztaság
- Erőforrások megléte és megfelelő sége
- Biztonsági események, incidensek dokumentálása, jelentése, kivizsgálása, intézkedések meghozatala
- Havária Terv megléte
- Rendszerfejlesztési lehetőségek és gyakorlat megléte

Kinek a számára fontos és érdemes integrált információvédelem irányítási rendszert kiépíteni és működtetni?

Akiknek

- vagyonuk jelentős része információk formájában testesül meg,
- tevékenységük sikerességét, eredményességét, folyamatosságát az információk jelentős mértékben befolyásolják, meghatározzák,
- működésük során mások tulajdonát képező, azok számára fontos adatokat, információkat kezelnek, feldolgoznak, használnak, továbbítanak, őriznek,
- tevékenységük során jelentős mértékű információs kapcsolatban állnak más szervezetekkel, partnerekkel,
- működésük folyamatosságának megszakadása jelentős anyagi, erkölcsi, üzleti, életminőséggel kapcsolatos kárt okozhat önmagának és másoknak,
- van működő minőség-, környezet-, egyéb irányítási rendszerük; melyet továbbfejlesztve akarják megvalósítani szervezetük információbiztonságát.

Köszönöm a figyelmüket!

A QSTAR Minőségfejlesztési Tanácsadó Kft. elérhető ségei:

weboldal: www.qstar.hu

e-mail: qstar@sednet.hu

dr. Vadász István szakmai igazgató tel.: **06-30-9599-662**

vadaszistvan@sednet.hu

Telefon/fax: **06-88-403-922**

Az előadás fóliái a www.qstar.hu honlapon megtekinthetők